

Czy przekształcenie zmienia zobowiązania

IWONA JACKOWSKA

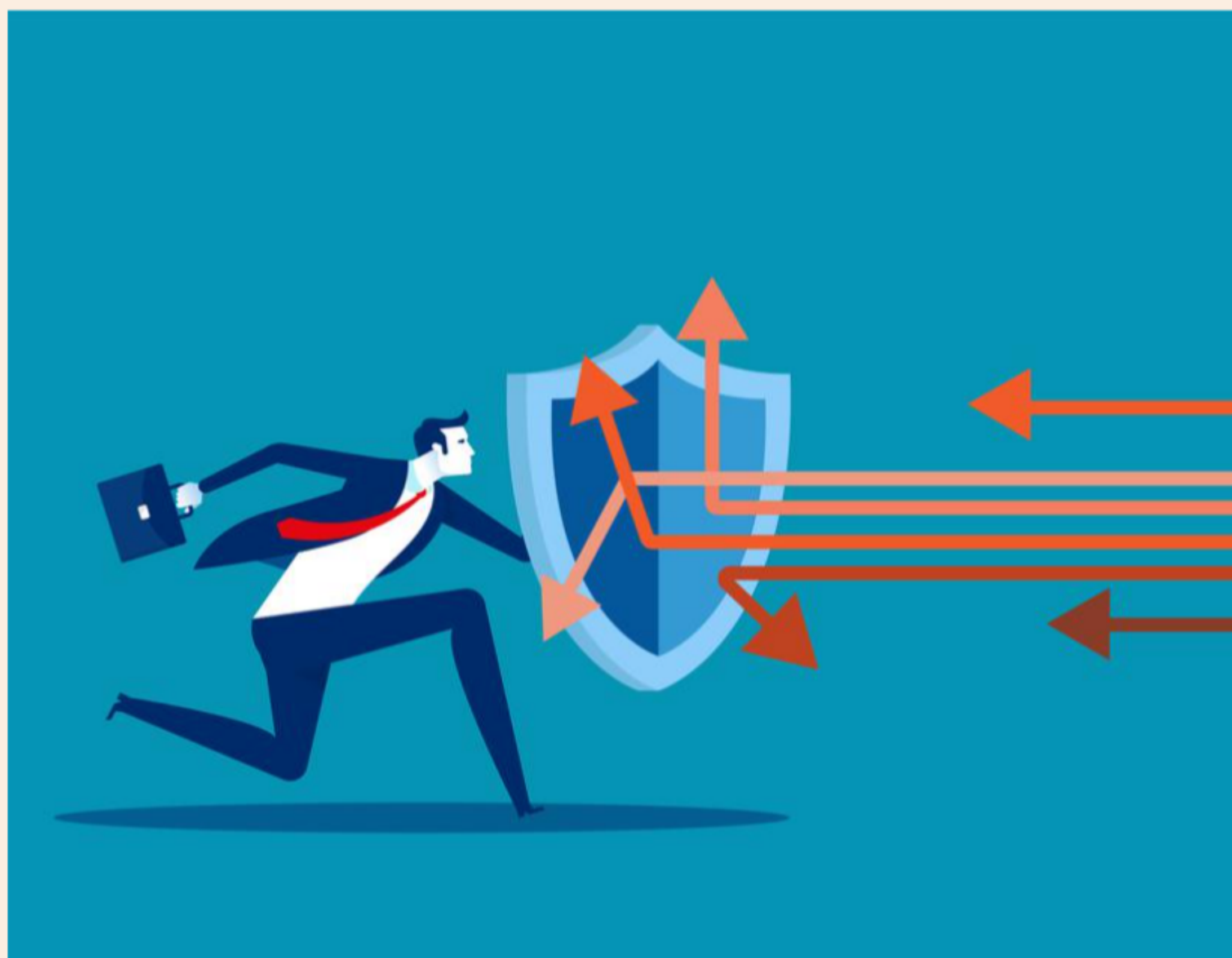

email

opublikowano: wczoraj, 23-03-2021, 20:00

Reorganizacja formy prawnej spółki oznacza kontynuację wcześniejszych obowiązków i praw, np. do koncesji – chyba że szczególne przepisy stanowią inaczej.

Zmiana formy prawnej podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą ma określone skutki dla powstałych wcześniej zobowiązań. Dotyczy to także umów związanych z uzyskaniem świadczeń pomocowych z tzw. tarcz antykryzysowych w związku z obecną pandemią, zwłaszcza wsparcia finansowego od Polskiego Funduszu Rozwoju (PFR). Jednak w tym przypadku kwestią sporną jest to, czy firma, której np. przyznano dotację z tego źródła, musi uzyskać zgodę na przekształcenie w inną spółkę, aby zachować wszelkie warunki udzielonej pomocy.

Mailem o zmianach:

Polski Fundusz Rozwoju chce być informowany o tym, że beneficjent pomocy z tarczy finansowej przeprowadził reorganizację podmiotową. Taką wiadomość należy przekazać mu w mailu.

Adobe Stock

Zgoda od PFR

– Ta sprawa budzi wątpliwości interpretacyjne. Regulamin tarczy finansowej dotyczący MŚP nie przewiduje wprost wymogu uzyskania zgody PFR na przekształcenie takich podmiotów. Może to prowadzić do wniosku, że nie ma takiej konieczności. Fundusz potwierdził to w komunikacie z sierpnia 2020 r. w sprawie przekazywania mu informacji o reorganizacjach podmiotowych beneficjentów w rozumieniu Kodeksu spółek handlowych, czyli przekształceniach, połączeniach, podziałach – mówi Grzegorz Zubrzycki, radca prawny z Kancelarii Kopij Zubrzycki.

PFR przypomniał w komunikacie, że umowa o subwencji finansowej zobowiązuje beneficjenta do niezwłocznego zawiadomienia funduszu o wszelkich okolicznościach mających wpływ na realizację zobowiązań wynikających z tego dokumentu. Fundusz uznał za taką okoliczność reorganizację podmiotową, w szczególności, gdy w jej wyniku zmianie ulegną takie dane jak firma lub Numer Identyfikacji Podatkowej (NIP) przedsiębiorcy, który otrzymał wsparcie. Zdaniem radcy, uwzględniając te wyjaśnienia oraz podobne stanowisko resortu finansów, należy przyjąć, że spółka handlowa z sektora MŚP nie musi mieć uprzedniej zgody PFR na jej przekształcenie. Wystarczy tylko powiadomić mailowo o jego przeprowadzeniu, dołączając odpis z zestawienia przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Ewentualnie można uprzedzić o podjęciu działań zmierzających do dokonania zmiany formy prawnej.

– To ważny komunikat. PFR wskazuje w nim, że przeprowadzenie reorganizacji skutkującej sukcesją uniwersalną lub kontynuacją działalności nie wymaga uprzedniej zgody funduszu – podkreśla Piotr Aleksiejuk, radca prawny z kancelarii Wojarska Aleksiejuk i Wspólnicy.

W innej sytuacji są natomiast duże firmy otrzymujące pożyczki płynnościowe i preferencyjne. Do wymagających zgody PFR działań wymienionych w regulaminie ubiegania się przez takie podmioty o wsparcie z tarczy finansowej wyraźnie bowiem zaliczono przedsięwzięcia wpływające na ich status prawny. Są to: wszczęcie dowolnego procesu likwidacyjnego, rozwiązania przedsiębiorcy lub innego podobnego postępowania, a także podział, przekształcenie lub połączenie.

Ta sama, choć inna

Grzegorz Zubrzycki uważa, że przed podjęciem wszelkich działań związanych z reorganizacją spółek handlowych należy przeanalizować ich konsekwencje.

– Mimo obowiązującej przy przekształceniach ogólnej zasady kontynuacji praw i obowiązków, dotyczącej m. in. zawartych umów, a więc także z PFR, w pewnych sytuacjach, jak to widać w przypadku dużych firm i ograniczeń związanych z przyznaną pomocą, podejmowane działania mogą mieć wpływ na zawarte zobowiązania, a tym samym na sytuację spółki – wyjaśnia przedstawiciel Kancelarii Kopij Zubrzycki.

Przekształcenie spółki prawa handlowego oznacza zmianę formy prawnej prowadzonej działalności.

– To oznacza kontynuację praw i obowiązków związanych z prowadzeniem spółki przekształcanej na rzecz przekształconej. Przy czym mamy do czynienia z tą samą firmą, ale w innej, zmienionej formie, np. z komandytowej w jawną. Spółka jawna pozostaje więc podmiotem przyznanych wcześniej zezwoleń, koncesji i ulg, chyba że ustawa lub decyzja o ich udzieleniu stanowi inaczej – tłumaczy Piotr Aleksiejuk.

Również NIP nadany spółce komandytowej przejdzie na jawną jako następcę prawnego, co wynika z przepisów o ewidencji podatników.

Sukcesja w podatkach

Ordynacja podatkowa wskazuje także na to, że osoby prawne, osobowe spółki handlowe czy inne spółki niemające osobowości prawnej, powstałe w wyniku przekształcenia, wstępują we wszelkie przewidziane w przepisach prawa podatkowego prawa i obowiązki przekształcanego podmiotu, a także wynikające z decyzji wydanych na podstawie tych regulacji.

– Za doktryną trzeba przypomnieć, że sukcesja podatkowa jest możliwa jedynie w sytuacjach wprost wskazanych w ordynacji. Pomimo rozróżnienia w prawie handlowym przekształcenia od następstwa prawnego, w prawie podatkowym czynności te pociągają za sobą identyczne skutki prawne, czyli wstąpienie w przewidziane w jego przepisach prawa i obowiązki – zauważa Grzegorz Zubrzycki.

Zwraca przy tym uwagę, że gdy w konkretnych ustawach podatkowych nie ma przepisów szczególnych dotyczących przekształceń, to na powstałe w ich wyniku firmy przechodzą wszystkie uprawnienia i obowiązki określone w tych aktach. Dotyczy to także przypadków, gdy przekształcana jest spółka niemająca osobowości prawnej. Nie bez znaczenia jest też taka analiza w odniesieniu do podatków związanych z władaniem nieruchomością, obciążających właściciela lub użytkownika wieczystego, co jest istotne dla ustalenia momentu przejścia na nowy podmiot obowiązku podatkowego.

WSPÓŁPRACA Z KONTRAHENTAMI

Grzegorz Zubrzycki, radca prawny z Kancelarii Kopij Zubrzycki, zwraca uwagę, że przekształcenie spółki w inną nie wymaga zmiany treści umów zawartych z kontrahentami. Są one kontynuowane w niezmiennym zakresie z udziałem firmy przekształconej. Przed reorganizacją warto natomiast zweryfikować, czy na ewentualność takiej zmiany nie zastrzeżono w zawartych umowach ograniczeń i zastrzeżeń co do skuteczności określonych postanowień.

O przekształceniu należy poinformować kontrahentów, aby umożliwić im identyfikację przekształconej spółki, czyli jej prawidłowe aktualne oznaczenie. To ważne dla zapewnienia pewności obrotu i prawidłowego wykonania umów, w tym np. w związku ze wzajemnymi rozliczeniami stron.

W przypadku, gdy zmiana brzmienia nazwy firmy w związku z przekształceniem nie polega tylko na innym oznaczeniu wskazującym na charakter spółki, musi ona podawać w nawiasie obok nowej nazwy wyraz: dawniej. Należy to robić przez co najmniej rok od dnia przekształcenia.